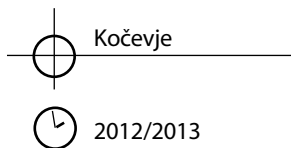

Priložnosti za razvoj opuščenih kočevarskih vasi

The Opportunities for the Development of Abandoned Kočevska Villages

Kočevje

2012/2013

TIP DELAVNICE TYPE OF WORKSHOP

krajinsko-arhitekturna delavnica/slovenska

MENTORJI MENTORS

prof. dr. Mojca Golobič, asist. Nadja Penko Seidl

ŠTUDENTJE STUDENTS

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo,
študentje 2. letnika magistrskega študija krajinske arhitekture pri predmetu
Tipologija, upravljanje in varstvo kulturne krajine

DRUGI SODELUJOČI

Občina Kočevje, Mihael Petrovič, mag. Jelka Hudoklin, univ.dipl.ing.kraj.arh.
ACER d.o.o. Novo mesto

ORGANIZATOR ORGANISATION

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo

DATUM IN KRAJ RAZSTAVE DATE AND LOCATION OF EXHIBITION

25.1.2013, Kočevje

GRADIVO PRIPRAVILA MATERIALS PREPARED BY

Nadja Penko Seidl

COBISS_Slovene Co-operative Online Bibliographic System and Services oz.
ustrezen podatek o vpisu v drugo bibliografsko bazo

ABRAM, Žiga, GOLOBIČ, Mojca (urednik), PENKO SEIDL, Nadja (urednik). Priložnosti
za razvoj opuščenih kočevarskih vasi. V Ljubljani: Biotehniška fakulteta, Oddelek za
krajinsko arhitekturo, 2013. [64] str., ilustr., zvd. ISBN 978-961-6833-08-0. [COBISS.SI-ID
269837824]

VSEBINA

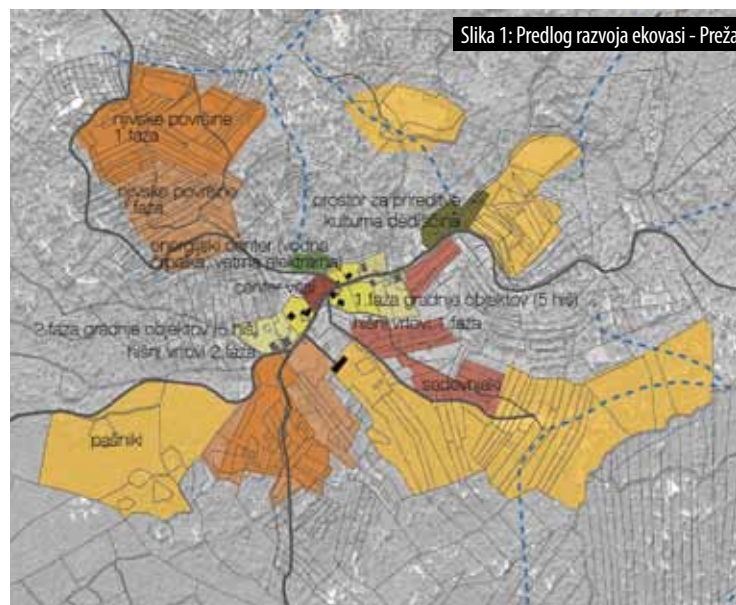
Kočevsko, poleg oddaljenosti od glavnih prometnih tokov in nadpovprečne gozdnatosti, zaznamuje še ena posebnost – na območju velikem 860 km² je od naselitve okrog leta 1330 pa do druge svetovne vojne živela številčna nemško govoreča skupnost Kočevarjev v kar 177 naseljih. Skupnost je štela največ članov v drugi polovici 19. stoletja, ko naj bi se njihovo število povzpelo na 28000. Zaradi gospodarskih in političnih razmer se je to število že do 2. sv. vojne zmanjšalo na 12500, medtem ko jih je po njej ostalo na območju Kočevske le peščica.

Danes bi večino od teh vasi le težko našli. Sledov nekdanjih hiš skorajda ni več, le tu in tam lahko naletimo na ostanke zidov, preraščene z grmovjem ali gozdom. Od grajenih struktur so se za najbolj trdožive izkazali vodnjaki. Ponekod nas sredi gozda ali pašnikov presenetijo terase, na njih pa ostanki sadnega drevja, dokaz, da so tu nekoč živeli ljudje. In nenazadnje, kljub temu da njihove prisotnosti v prostoru ne moremo več zaznati, so se ohranili toponimi, ki pričajo o življenju nekdanjih prebivalcev tega območja.

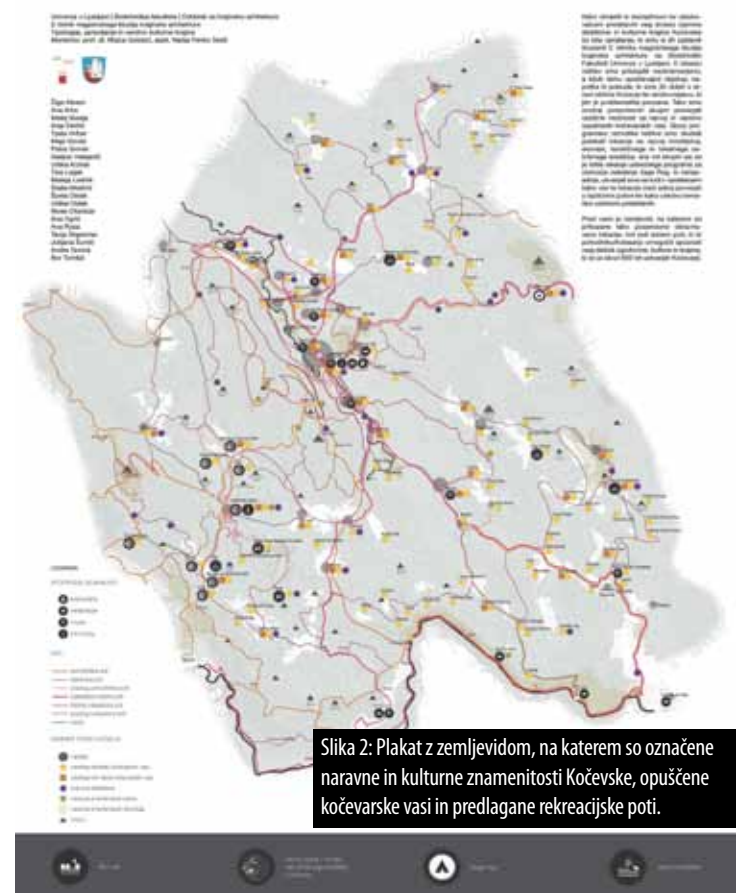
Kako ohraniti in domačinom ter obiskovalcem predstaviti vsaj drobec te izjemne dediščine in kulturne krajine so bila vprašanje, ki smo si jih zastavili s študenti 2. letnika magistrskega študija krajinske arhitekture na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Študentje so – kakor se od njih nekako pričakuje, k iskanju rešitev pristopili neobremenjeno, a kljub temu upoštevali dejstva, napotke in pobude, ki so jih dobili s strani občine Kočevje ter strokovnjakov, ki jim je problematika poznana. Tako so znotraj posameznih skupin preverjali različne možnosti za razvoj in varstvo opuščenih kočevarskih vasi. Skozi programsko raznolike rešitve so skušali poiskati lokacije za razvoj kmetijstva, ekovasi, turističnega in lokalnega oskrbnega središča, ena od skupin pa se je lotila iskanja ustreznega programa za območje nekdanje žage Rog. In nenazadnje, ukvarjali so se tudi z vprašanjem kako vse te lokacije med seboj povezati z različnimi potmi ter kako celotno tematiko ustrezno predstaviti. Zemljevid z vsemi potmi je bil shranjen tudi na portalu <http://www.geopedia.si>. Študentje so poleg gradiva za razstavo oblikovali tudi brošuro, v kateri so predstavili svoje ideje za razvoj, varstvo in predstavitev vsaj drobca dediščine, kulture in krajine, ki so jo skozi 600 let ustvarjali Kočevarji.

ABSTRACT

The landscape of Kočevska was cultivated and managed by German speaking community (Gottscheer) for almost 600 years. At the beginning of the 19th century 28000 people lived in 177 villages and hamlets. Nowadays only a few of these villages are still inhabited. How to preserve and present this unique heritage and landscape was the challenge for the students of the 2nd year of Master programme of Landscape Architecture study at the University of Ljubljana. Students have addressed the problem considering the available information, initiatives and guidance from local community and developed alternative solutions for some of the abandoned villages: eco-villages, the development of farming, the revival of the local centre in Kočevska Reka and the new programme for the area of steam saw Rog. The last challenge for the students was how to mark and connect these locations with foot and bicycle trails and how to present this unique history, landscape and culture that Gottscheer have created through 600 years. An inventory of all abandoned villages, mountain peaks, natural and cultural heritage was made and a system of foot and bicycle trails with different pretentiousness was proposed and presented on a map. The map of all trails was saved on <http://www.geopedia.si> and could be further developed with geocaching. And, last but not least, a system of signs, a proposal for touristic booklet, information tables and memorials which would present and designate abandoned villages were designed.

Slika 1: Predlog razvoja ekovasi - Preža

Slika 2: Plakat z zemljevidom, na katerem so označene naravne in kulturne znamenitosti Kočevske, opuščene kočevske vasi in predlagane rekreacijske poti.